

Länsstyrelserna

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Lönsammare besöksföretag

Rådgivning för dig som har besöksföretag på landsbygden

Trädgårdsvård • Trädgårdsdesign • Matlagning • Marknadsföring
Storytelling • Försäljning • Tillgänglighet

Länsstyrelserna

Har du några frågor om rådgivningen?

Du är välkommen att kontakta rådgivarna för att höra mer om vad rådgivningen skulle kunna innebära för ditt företag och be om en offert. Om du har några andra frågor får du gärna kontakta oss som arbetar med satsningen "Smakrik och blomstrande besöksnäring".

Kerstin Bjäresten Osmark, Länsstyrelsen i Västmanlands län
010-224 94 11 eller kerstin.bjaresten.osmark@lansstyrelsen.se

Eva Lindqvist, Länsstyrelsen i Västmanlands län
010-224 93 11 eller eva.lindqvist@lansstyrelsen.se

www.lansstyrelsen.se/smakrikbesoksnaring

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling; Europa
investerar i landsbygdsområden

Fakta om "Smakrik och blomstrande besöksnäring"

Under namnet "Smakrik och blomstrande besöksnäring" ordnar vi kurser, företagsbesök och erbjuder enskild rådgivning för besöksföretag på landsbygden i Stockholms, Uppsala, Västmanlands, Örebro och Södermanlands län. Deltagarna ska ha möjlighet att varva gruppaktiviteter med rådgivning på det egna företaget. Aktiviteterna bekostas till större delen av Landsbygdsprogrammet 2014-2020 och de fem länen är med och finansierar aktiviteterna.

Rådgivning för ett lönsammare besöksföretag

Nu kan du som har ett besöksföretag på landsbygden i Västmanlands, Uppsala, Stockholms, Södermanlands och Örebro län få rådgivning inom följande ämnesområden:

- » Trädgårdsvård - Att bevara och utveckla en historisk trädgård
- » Trädgårdsdesign – Med trädgården som skyltfönster
- » Matlagning – Höj matupplevelsen
- » Marknadsföring på webben och i sociala medier
- » Storytelling - Att bygga försäljningen kring en historia
- » Sälj mer i din gårdsbutik
- » Tillgänglig besöksverksamhet

På följande sidor kan du läsa mer om vilka företag som är målgrupp för rådgivningen, inom vilka ämnesområden du kan få rådgivning, vad det kostar och hur rådgivningen går till. Länsstyrelsen har upphandlat rådgivare som du är välkommen att kontakta. Du hittar deras kontaktuppgifter under respektive ämnesområde.

Rådgivningen vänder sig till dig som har:

- ett landsbygdsföretag inom besöksnäringen med boende, servering, gårdsbutik, aktiviteter för besökare eller annan besöksverksamhet
- är verksam i Västmanlands, Uppsala, Stockholms, Södermanlands eller Örebro län.

Med landsbygd menas områden utanför tätorter med mer än 3 000 invånare. Med företag menas en verksamhet som är registrerad som näringsverksamhet enligt Skatteverkets regler.

Hur går rådgivningen till och vad kostar det?

Vad behöver ditt företag hjälp med?

Länsstyrelsen har upphandlat rådgivare inom sju olika ämnesområden. Läs om de olika ämnesområdena på Länsstyrelsen i Västmanlands webbplats. Fundera igenom vad ditt företag behöver hjälp med för att kunna utvecklas. När du hittat ett eller flera ämnesområden du är intresserad av tar du kontakt med de upphandlade rådgivarna.

Rådgivningen sker i huvudsak genom ett besök

Tanken är att rådgivningen i huvudsak ska ske genom att rådgivaren kommer ut till ditt företag. I särskilda fall kan en träff på rådgivarens kontor vara mer lämpligt eller att rådgivning sker genom telefonsamtal, mejl eller till exempel Skype. Vid kortare frågor kan mejl eller telefon vara det bästa sättet. Det är du som bestämmer tillsammans med rådgivaren vad som passar bäst i ditt fall.

Du betalar 30 procent av totala rådgivningskostnaden

För telefonrådgivning, mejl eller Skype avgörs kostnaden av rådgivarens timkostnad och antal rådgivningstimmar. Kostnaden per timme för respektive rådgivare hittar du under varje ämnesområde på webben.

För ett rådgivningsbesök består den totala kostnaden av två delar:

- » Tiden för rådgivarens besök på ditt företag samt för- och efterarbete.
- » Rådgivarens reseersättning som utgörs av arbetstid för resan plus transportkostnad. Arbetstiden ersätts med halva timkostnaden för rådgivning, dock max fyra timmar. Transportkostnaden ersätts med faktisk kostnad, dock max 1 200 kr.

Du betalar 30 procent av den totala rådgivningskostnaden. Landsbygdsprogrammet betalar resten. En subventionerad rådgivning får kosta max 19 692 kr exklusive moms. Kostnaden för en rådgivning för dig som mottagare kan alltså aldrig överstiga 5 908 kronor, exklusive moms. Antal rådgivningstimmar du kan få för maxsumman 5 908 kr är alltså beroende på respektive rådgivares timkostnad och reseersättning.

Det är ditt företags behov som styr hur omfattande rådgivningen ska vara. Du sätter själv en gräns på hur mycket hjälp du vill ha. Du bör begära en offert av rådgivaren där din kostnad för rådgivningen ska framgå.

Rådgivaren kan ge dig en offert

Rådgivarna har olika timkostnad som du kan läsa mer om i beskrivningen av varje rådgivare. Ring gärna rådgivarna och be om offerter för att få en uppgift om din kostnad. Rådgivaren kommer att fakturera dig för din kostnad.

De upphandlade rådgivarna har fått olika stora pottar med pengar att utföra rådgivning för. Det kan hända att en rådgivare har slut på sin pott pengar när du ringer. Då har du valet att kontakta någon av de andra rådgivarna.

Kan vi få rådgivning i grupp?

Ibland kan det passa bättre med rådgivning i en mindre grupp. En grupprådgivning utgörs i normalfallet av två till fyra företag som behöver hjälp med samma frågeställningar. Är ni flera företag som kan tänka er att få rådgivning i grupp, ta då kontakt med en rådgivare om en offert. Även vid grupprådgivning behöver ni betala 30 procent av den totala kostnaden, vilket maximalt kan bli 5 908 kr. Deltagande företag delar på kostnaden.

Får jag något skriftligt rådgivningsbrev?

Efter varje rådgivning som tar mer än två timmar, kommer du att få ett sammanfattande rådgivningsbrev. Vid en grupprådgivning kommer varje deltagande företag att få ett eget brev. Efter att brevet är utskickat kommer rådgivaren att ringa upp dig för att svara på eventuella följdfrågor.

Rådgivaren kommer att fråga efter ditt personnummer och registrera det i Jordbruksverkets datasystem för uppföljning.

Vissa typer av hjälp får inte ingå i rådgivningen

Rådgivningen får inte omfatta projektering (t.ex. av byggnader) eller ifyllande av ansökningshandlingar. Du kan inte heller få hjälp med lagstadgade krav, såsom upprättande av en struktur för egenkontroll och riskanalys inom livsmedelsverksamhet (HACCP).

Få hjälp med att identifiera värdefulla delar i din historiska trädgård och utveckla den med hänsyn både till historien och ekonomin. Exempel på rådgivningens innehåll:

- » Att få hjälp med att läsa och dokumentera de äldre fysiska trädgårdsspåren i anläggningen och förstå vilka värden som finns där.
- » Att få hjälp med att tolka historiska kartor och gamla foton över trädgården.
- » Att få hjälp att ta fram en skötselplan eller åtgärdsplan för den historiska miljön.
- » Att få förslag till vidareutveckling av trädgården med hänsyn både till historien och till ekonomin i besöksföretaget. Vilka delar är historiskt värdefulla att bevara? Vilka delar av trädgården är kostnads-effektiva att utveckla?
- » Att få råd om lämplig trädvård och förnygring av trädbeståndet.

Trädgårdsmästare Blom		www.trgmblom.se
Jeanette Blom Tfn: 0736-22 17 59 E-post: jeanette@trgmblom.se Pris: 600 kr/tim, exklusive moms	Jag arbetar med trädgårdsdesign, trädgårdskonsultation, kulturvård och utbildning på uppdrag av företag, organisationer och privatpersoner. Mina specialiteter är skötsel och förvaltning av äldre trädgårds- och kulturmiljöer, men jag jobbar även med nyare anläggningar samt småskalig och ekologisk odling i växthus och på friland. Kurser jag anordnar är oftast inriktade på kunskap om växters vård och skötsel samt odling.	

Trädgårdsdesign

- Med trädgården som skyltfönster

Stärk verksamheten och varumärket genom en attraktiv och genomtänkt trädgård. Lyft fram det unika och koppla ihop det med den övriga verksamheten. Exempel på rådgivningens innehåll:

- » Att få hjälp att ta fram ett trädgårdskoncept över vad och till vem trädgården ska kommunicera och att binda ihop trädgården med besöksföretagets övriga verksamhet. Kan trädgårdens utformning vara en del i ett varumärkesbyggande?
- » Att få hjälp med att i trädgårdsdesignen ta tillvara och lyfta de kulturhistoriska värdena i trädgården.
- » Att diskutera vilka ytor som ska prioriteras. Vad är unikt? Var rör sig besökarna mest? Var vill vi att besökarna ska röra sig?
- » Att tillgängliggöra trädgården för så många besökare som möjligt oavsett funktionsförmåga.
- » Att få praktiska och konkreta råd kring utformning, växtförslag och skötsel. En skötselnivå anpassad till företagets ekonomiska och tidsmässiga möjligheter. En miljövänlig strategi mot ogräs och växtskadegörare.
- » Att få hjälp att göra trädgården mer attraktiv för barnfamiljer.

Som underlag för rådgivningen ska rådgivaren få en skalenlig skiss och eventuella foton över trädgården, rabatten eller ytan som företaget behöver ha hjälp med, samt uppgifter om ljusförhållanden och jordmån.

Spiravill		www.spiravill.se
<p>Irene Tjerngren Tfn: 070-306 18 38 E-post: info@spiravill.se Pris: 480 kr/tim, exklusive moms</p>	<p>Spiravill utför växtrådgivning, koncept och växtplaner som är anpassade till platsens unika miljö och era behov. Vi är det personliga företaget, som genom engagemang och genomtänkta lösningar vill hjälpa er trädgård att spira. Tillsammans med er, gör vi trädgårdsmiljön funktionell, estetisk och intressant. Irene Tjerngren, Trädgårdsingenjör-Design, SLU Alnarp.</p>	
Trädgårdsmästare Blom		www.trgmbloom.se
<p>Jeanette Blom Tfn: 0736-22 17 59 E-post: jeanette@trgmbloom.se Pris: 600 kr/tim, exklusive moms</p>	<p>Jag arbetar med trädgårdsdesign, trädgårdskonsultation, kulturvård och utbildning på uppdrag av företag, organisationer och privatpersoner. Mina specialiteter är skötsel och förvaltning av äldre trädgårds- och kulturmiljöer, men jag jobbar även med nyare anläggningar samt småskalig och ekologisk odling i växthus och på friland. Kurser jag anordnar är oftast inriktade på kunskap om växters vård och skötsel samt odling.</p>	
Asklöv's trädgårdsdesign		www.asklovstradgardsdesign.nu
<p>Marita Asklöv Tfn: 019-28 05 14, 070-608 75 62 E-post: maritaasklov@gmail.com Pris: 425 kr/tim, exklusive moms</p>	<p>Jag hjälper till med ritningar, ideer och tips så att ni får en yttre miljö som är vacker, lättskött och har det där "lilla extra" som gör att den skiljer sig från mängden!</p>	

Hög måltidens upplevelse och stick ut i mängden. Få inspiration både genom teori och praktisk matlagning. Exempel på rådgivningens innehåll:

- » Att diskutera menyn/företagets utbud och ge tips på förändringar. Anpassa menyn till olika intoleranser och dieter, trender och kulturella skillnader. Nischa rätterna för att sticka ut i mängden.
- » Praktisk matlagning, enskilt eller i grupp, för att lära ut olika matlagningstekniker.
- » Att diskutera hur matsvinnet kan minimeras genom till exempel att laga mat på rester och att ta tillvara hela djuret eller grönsaken.
- » Att ge råd om olika tekniker för uppläggning och servering av mat samt en smakfull dukning.
- » Att ge råd om vilka råvaror som finns i naturens skafferi och hur de kan användas i matlagningen. Lämpliga och olämpliga råvaror.
- » Att ge vägledning om system för egenkontroll vid hantering av livsmedel. Att ge råd om branschriktlinjer vid utomhusmatlagning.

Marias Etnokök		masoomi.se
<p>Maria Masoomi Tfn: 070-492 14 84 E-post: maria@masoomi.se Pris: 900 kr/tim, exklusive moms</p>	<p>Jag är utbildad dietist och kostekonom och verksam som kock och matkreatör. Det är viktigt att se helheten kring måltiden. Det gäller allt från färg, form och vacker presentation till matlagning med mindre svinn där säsong, närodlade produkter samt hälsosam matlagning är viktiga ingredienser. Jag ger råd på förändringar kring företagets utbud och hjälper företag att anpassa menyn till olika intoleranser, dieter, trender och kulturella skillnader.</p>	
Smak & Vision		smakaose.se
<p>Patrik Arneke Tfn: 070-533 40 34 E-post: patrik.arneke@telia.com Pris: 1 100 kr/tim, exklusive moms</p>	<p>Med erfarenhet och ett brinnande intresse för lokala råvaror, matlagning och produktutveckling hjälper Patrik Arneke till att anpassa menyer, matlagningstekniker och gastronomisk utveckling i er verksamhet. Diskussioner mot ett hållbart utnyttjande av råvara, ökad ekonomisk vinning samt minskat svinn. Patrik erbjuder teoretisk eller praktisk rådgivning kring matlagning, receptur, menyplanering, serveringsalternativ samt omhändertagande av råvaror och utvecklade produkter.</p>	

Lär dig strategier för marknadsföring på till exempel en webbplats, Facebook, Instagram, YouTube och Snapchat. Exempel på rådgivningens innehåll:

- » Att diskutera vikten av att veta vilka målgrupper som företaget vänder sig till och hur man kommunicerar med dem.
- » Att få råd om hur man bygger sitt varumärke i digitala medier. Ta fram strategier för vad du ska säga, hur du ska säga det och hur ofta du ska kommunicera för att få önskad effekt.
- » Att få råd om att uttrycka sig i sociala medier.
- » Att få information om olika sätt att mäta resultat av besökare på webbplatser och i sociala medier.
- » Att få råd om att kommunicera på omdömessajter som TripAdvisor och Booking.com.
- » Att få tips om hur företaget blir mer synligt på bland annat Google, Google maps och regionala destinationssidor.
- » Att få råd om vad en tillgänglig webbplats innebär, gällande allt från internationella standarder och universell användbarhet till utformning av navigation och struktur av innehåll.
- » Att få råd om online-försäljning.
- » Att diskutera paketering av tjänster och samverkan med andra företag, både i bygden och på ett större plan.

Nowa Kommunikation

www.nowakommunikation.se

Michael Stenfeldt

Tfn: 0733-17 10 80

michael.stenfeldt@

nowakommunikation.se

Pris: 750 kr/tim, exklusive moms

Nowa kommunikation hjälper offentlig sektor, branschföreningar, politiska partier och privata aktörer när det gäller kommunikation och arbetsgivarfrågor.

- Vi arbetar med innovativa och kostnadseffektiva kommunikationslösningar inom medierådgivning, reklam och PR för att hjälpa våra uppdragsgivare kommunicera med sina respektive målgrupper.

Förstärk och förhöj upplevelsen av företaget med en historia. Lär dig jobba med storytelling som marknadsföring. Exempel på rådgivningens innehåll:

- » Att få tips på hur man hittar berättelserna och använder dem i utvecklingen av företaget. Att även våga berätta om sina misstag och vad man lärde sig. Att bjuda på sig själv och den unika berättelsen.
- » Att få råd om att förmedla företagets historier. I text, video eller som muntligt berättande? I kontakter med media, i det direkta mötet med kunden, på företagets webbplats och i sociala medier.
- » Att diskutera hur berättelsen kan styra till exempel inredning, marknadsföring, grafisk formgivning och övriga detaljer.
- » Att få tips för att locka media att skriva om verksamheten.

Kistone AB	www.kistone.se
<p>Katarina Tideström Tfn: 0705-35 86 80 katarina.tidestrom@kistone.se Pris: 800 kr/tim, exklusive moms</p>	<p>Kistone arbetar med konceptutveckling och design och vi använder storytelling som arbetsmetod. Vi omsätter visioner, strategier och tankar till lönsamma upplevelser med hjälp av storytelling. Det gör vi genom att leda workshops, ge rådgivning, göra förstudier, processleda utvecklingsarbete samt gestalta och designa upplevelser. Företaget har funnits i 20 år och vi har lång erfarenhet av arbete inom besöksnäringen och upplevelseindustrin.</p>

Öka försäljningen i butiken genom att skapa en attraktiv butiksmiljö som hjälper kunderna att hitta varorna. Exempel på rådgivningens innehåll:

- » Att diskutera vikten av att ha tydliga skyltar utomhus. Att hjälpa kunden att lätt hitta till parkeringen och ingången till butiken.
- » Att få råd om hur en genomtänkt layout i butiken kan hjälpa kunden att hitta varorna.
- » Att få hjälp med en medveten skyltning inne i butiken. Att ha en genomgående profil när det gäller till exempel format, typsnitt och färg.
- » Att få råd om att inspirera till köp genom att välja rätt exponeringsmetod för varorna.
- » Att diskutera hur ljud som till exempel musik kan inspirera till köp.
- » Att få råd om hygienkrav vid smakprov.
- » Att få råd om att våga ta betalt.

DEKKO AB

www.dekko.se

Annica Bergman

Tfn: 073-964 46 09

E-post: annica@dekko.se

Pris: 700 kr/tim, exklusive moms

Jag är specialiserad på att arbeta med butikens utseende och att skapa säljande och inspirerande butiksmiljöer. Det innebär att jag hjälper dig att utnyttja ytorna på bästa sätt med rätt vara på rätt plats, rätt exponerad.

I en rätt planerad och exponerad butik upplever kunderna det som att det finns mycket att välja på. Man stannar längre i butiken och därmed ökar också möjligheten till att man handlar mer.

Tillgänglig besöksverksamhet

Öka lönsamheten genom god tillgänglighet för alla. Exempel på rådgivningens innehåll:

- » Att diskutera vikten av att ha ett helhetstänk runt tillgänglighet i hela upplevelsekedjan: från gästens första informationssökning till dennes hemkomst.
- » Att få information om vad olika typer av funktionsnedsättningar/funktionsvariationer innebär. Att diskutera vad det är som kan hindra personer med olika typer av funktionsvariationer att kunna ta del av besöksmålet. Vad säger lagstiftningen?
- » Att få hjälp med att inventera funktionshinder på besöksmålet och beskriva vilka åtgärder som behöver göras för att ta bort funktionshindren.
- » Att få hjälp med att göra en prioriteringslista över åtgärderna. Till exempel att identifiera och åtgärda sådana hinder i miljön som är lätta att ta bort. Hellre kostnadseffektiva generella åtgärder som fungerar för alla än särlösningar.
- » Att få råd om vad en tillgänglig webbplats innebär, gällande allt från internationella standarder och universell användbarhet till utformning av navigation och struktur av innehåll.
- » Att få råd om att utforma tillgänglig information, till exempel broschyrer och skyltar.
- » Att få råd om hur besöksmålet tillgänglighet ska kommuniceras, till exempel genom en tillgänglighetsguide.
- » Att få tips på hur arbetet med tillgänglighet kan utvecklas för företaget, genom att ha en långsiktig plan och att utnyttja olika typer av bidrag och finansieringskällor.

Magnus Mattisson, Tillgänglighetskonsult

Magnus Mattisson
Tfn: 076-844 50 85
E-post: magnus.mattisson.mm@gmail.com
Pris: 589 kr/tim, exklusive moms

Jag är både friluftsförare och rekreationsplanerare samt tillgänglighetskonsult och har erfarenhet av att inventera, föreslå bästa utformning samt ge råd om bra fysisk tillgänglighet för såväl stora som små besöksmål.

Centrum för tillgänglighet

www.ctill.se

Per-Anders Öhrn
Tfn: 076-811 71 00
E-post: per-anders@ctill.se
Pris: 600 kr/tim, exklusive moms

Centrum för tillgänglighet jobbar aktivt med att tillgängliggöra arbetsplatser, torg, offentliga lokaler, allmänna platser och friluftsanläggningar. Per-Anders är legitimerad arbetsterapeut med mångårig erfarenhet och kompetens av arbete för personer med funktionsnedsättning. Per-Anders är medlem i ENAT Européen Network for Accessibility Tourism.

Add Access Sweden AB

addaccess.se

Johan Winder
Tfn: 070-751 26 58
E-post: johan.winder@addaccess.se
Pris: 700 kr/tim, exklusive moms

Add Access medverkar till att utveckla morgondagens samhälle, vi strävar efter att samhället utformas så att alla människor blir delaktiga oavsett funktionsförmåga. Hos oss får du vägledning i hur du hanterar samhällets krav på tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse och orienteringsförmåga.

Länsstyrelserna

För mer information, kontakta Länsstyrelsen för
satsningen "Smakrik och blomstrande besöksnäring":
Kerstin Bjäresten Osmark Länsstyrelsen i Västmanlands län,
telefon: 010-224 94 11, e-post: kerstin.bjaresten.osmark@lansstyrelsen.se.

www.lansstyrelsen.se/smakrikbesoksnaring

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden